

ТОГТООЛ

2025 оной июлиин 28

№ 453

Улаан-Үдэ хото

**«Үхибүүдтэй гэр бүлэнүүдтэ һара бүриин мүнгэн түлбэри,
хүсэлдүүлгэ болон бусад нийгэмэй түлбэринүүдые абаха эрхэ олгоһон
хүндэ ногдохо олзо оршын хэмжэээ бүридхэхэ,
тоолохо Гурим баталха тухай» Буряад Уласай Засагай газарай
2004.12.17-ой №276 тогтоолдо хубилалтануудые оруулха тухай**

Буряад Уласай Засагай газарай гуримшуулгын хуули ёноной
шийдхэбэринүүдые мүнөө хүдэлжэ байһан хуули ёһонуудта тааруулхын
тула Буряад Уласай Засагай газар **тогтооно**:

1. Буряад Уласай Засагай газарай 2004.12.17-ой №276 «Үхибүүдтэй
гэр бүлэнүүдтэ һарын мүнгэн түлбэри, хүсэлдүүлгэ болон бусад нийгэмэй
түлбэринүүдые абаха эрхэ олгохо, нэгэ хүндэ ногдохо олзо оршын хэмжэээ
бүридхэхэ, тоолохо Гурим баталха тухай» гэхэн тогтоолдо
хубилалтануудые оруулха (Буряад Уласай Засагай газарай тогтоолнуудаар
хубилгагдаһан 2005.03.04-эй №59, 2006.12.13-ай №400, 2007.04.16-ай
№123, 2008.08.14-эй №396, 2009.09.08-ай №328, 2010.08.05-ай №323,
2010.11.02-ой №461, 2011.11.18-ай №602, 2011.12.06-ай №641, 2012.02.07-
ой №40, 2012.02.27-ой №88, 2012.05.28-ай №305, 2012.09.03-ай №503,
2013.06.21-эй №319, 2014.03.13-ай №103, 2014.06.03-ай №253, 2014.10.24-
эй №521, 2014.12.30-ай №690, 2016.03.25-ай №107, 2016.05.19-эй №203,
2016.06.23-ай №267, 2016.08.02-ой №354, 2016.10.07-ой №470, 2016.12.09-
эй №567, 2017.02.22-ой №69, 2017.11.13-ай №535, 2017.11.24-эй №556,
2018.08.24-эй №466, 2018.09.07-ой №493, 2019.08.30-ай №481, 2020.04.16-
ай №204, 2020.06.25-ай №382, 2020.11.05-ай №667, 2022.05.25-ай №227,
2022.06.07-ой №326, 2022.12.26-ай №821, 2023.03.22-ой №156, 2023.05.12-
ой №256, 2025.02.03-ай №61):

1.1. 2-дохи пункт соо «П.В.Ертанов» гэхэн үгэнүүдые «В.В. Хертуев»
гэхэн үгэнүүдээр хэлгэхэ.

1.2. Үхибүүдтэй гэр бүлэнүүдтэ һарын мүнгэн түлбэри, хүсэлдүүлгэ
болон бусад нийгэмэй түлбэри абаха эрхэ олгодог хүндэ ногдохо олзо
оршын хэмжэээ бүридхэхэ, тоолохо Гурим соо:

1.2.1. 2.2 -дохи пункт удаадахи найруулгаар:

«2.2. Гэр бүлын бүридэл, үхибүүтэй гэр бүлэнүүдтэ харын мүнгэн түлбэри, хүсэлдүүлгэ болон бусад ниигэмэй түлбэринүүдые томилхо тухай мэдүүлгэ оруулһан үдэртэ тодорхойлогдоһон ба үхибүүдтэй гэр бүлэнүүдтэ харын мүнгэн түлбэри, хүсэлдүүлгэ болон бусад ниигэмэй түлбэринүүдые абаха эрхые тодорхойлходо болон гэр бүлын нэгэ хүндэ ногдохо дунда зэргын олзо тоолоходо хараада абтадаг, мэдүүлгэ бариһан хүн (мэдүүлгэ бариһан хүнэй нүхэр), мэдүүлгэ бариһан хүнэй наһа хүсөөгүй үхибүүд, тэрэнэй харууһалалга доро байһан үхибүүд (хамгаалалга), 23 наһа хүрөөгүй үхибүүдын нийтэ болбосоролой эмхи зургаануудта, мэргэжэлэй болбосоролой эмхи зургаануудта гү, али дээдэ болбосоролой болбосоролой эмхи зургаануудта һурадаг (нэмэлтэ һуралсалай программануудые шудалжа байһан һурагшадһаа бэшэ).

1.2.2. 2.3-дахи пунктда:

1.2.2.1. «а» дотор пункт удаадахи найруулгаар:

«а) нийтэ болбосоролой эмхидэ, мэргэжэлэй болбосоролой эмхидэ гү, али очно болбосоролой дээдэ болбосоролой эмхидэ һурадаг 23 наһа хүрөөгүй үхибүүдһээ бусад, нэмэлтэ һуралсалай программаар һурадаг үхибүүдһээ бэшэ;».

1.2.2.2. Удаадахи удхатайгаар «м» дотор пункт нэмэхэ:

«м) мэдүүлгэ бариһан хүнэй 23 наһа хүрөөгүй, нийтэ болбосоролой эмхидэ, мэргэжэлэй болбосоролой эмхидэ гү, али очно болбосоролой дээдэ болбосоролой эмхидэ һурадаг, гэр бүлэтэй үхибүүд».

1.2.3. 4.8-дахи пунктда удаадахи удхатайгаар абзацуудые нэмэхэ:

«Хэрбээ мэдүүлгэ бариһан хүн гү, али тэрэнэй гэр бүлын гэшүүд олзын хэрэг эрхилэлгын ажал ябуулгаһаа олзо оршо, тэрэ тоодо таряашанай (хүдөө ажахын) ажахын ажал ябуулгын үрэ дүндэ олзо оршо, тэрэ тоодо хуулийн эрхэтэ нюур байгуулхагүйгөөр байгуулагдаһан олзо оршо, хилбаршуулһан татабариин гурим хэрэглэн (хэрбээ олзо оршо татабариин объект болгон шэлэгдэһэн байгаа һаань) абаһан байгаа һаань, мэдүүлгэ бариһан хүн гү, али тэрэнэй гэр бүлын гэшүүд олзо оршоһоо гаргашануудые хаһаһан баримта бэшэгүүдые (мэдээсэлнүүдые) тушааха эрхэтэй. Иймэ ушарта ниигэмэй хангамжын албан нэгэ хүнэй дунда зэргын олзо тоолоходоо, мэдүүлгэ бариһан хүнэй гү, али тэрэнэй гэр бүлын гэшүүдэй эльгээһэн дансануудые (мэдээсэлнүүдые) хэрэглэнэ.

Хэрбээ таһагууд хоорондын мэдээсэлэй харилсан үйлэшэлэлэй хүрээндэ үгтэһэн мэдээсэлнүүдтэ олзын хэрэг эрхилэлгын ажаябуулгаһаа олзо тухай мэдээсэл, тэрэ тоодо таряашанай (хүдөө ажахын) ажахын ажаябуулгын үрэ дүндэ ороһон олзо, тэрэ тоодо хуулита нюур байгуулхагүйгөөр байгуулагдаһан, хувиин ажал ябуулгаһаа олзо болон зохёог-шын эрхын хэлсээнэй ёһоор олзо оршо, оюун ухаанай үйлэ ажаллалга болон онсогой эрхын үрэ дүндөө хари гүрэнэй хэлсээнүүд тухай мэдээсэл үгы байгаа һаань, татабариин болзорто абтаһан эд гаргаха, оруулха зүбшөөрэлэй хэлсээнүүд, олзо оршо, тэрээн тухай мэдээсэл мэдүүлгэ бариһан хүнэй гү, али тэрэнэй гэр бүлын гэшүүдэй үгтэһэн

мэдээсэл хараада абтаха.

Үнэтэй сэнтэй данса тэмдэгүүдэй нэгэ үйлэ болон үүсэжэ гараһан мүнгэн һангай хэрэгсэлнүүдтэй ажаябуулгаһаа абаһан зөөрийн олзо, хуби болон бусад олзо оршо, мүн эмхиин зөөрийн ударидалгада хабаадахатай холбоотойгоор үнэтэй сэнтэй данса тэмдэгүүдэй нэгэ үйлэ болон мүнгэн һангай хэрэгсэлнүүдтэй гүйлгээнүүдһээ үүсэжэ гараһан гаргашануудые хасуулһанай удаа тодорхойлогдоно».

1.2.4. 4.9-дэхи, 4.10-дахи, 4.11-дэхи пунктнуудые хүсэһөө буураһанда тоолохо.

2. Энэ тогтоол албан ёһоор хэблэгдэһэн үдэрһөө хүсэндөө орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов

Хүн зониие нийгэмэй талаар
хамгаалгын яаман түлэб дурадхаа
утаһан 44-19-38

га4